

Ултразвук по време на бременност

Информационни листовки за пациента – какво е добре да знам, какво да попитам.

Тази листовка има за цел да Ви помогне да разберете повече за използването на ултразвуковото изследване в хода на бременността, подходящото време за провеждане на сканирането и какви допълнителни прегледи може да са Ви необходими по време на бременност.

Какво представлява ултразвуковото сканиране?

Ултразвуковото сканиране е лесен начин да се визуализира развиващия се плод в матката. Получаваните ехографски изображения може да бъдат увеличавани, за да се изследват по-добре матката, плацентата, околоплодната течност и анатомията на бебето.

Безопасно ли е ултразвуковото изследване за мен и за моето бебе?

Ултразвуковите прегледи (ехография) се извършва по време на бременност повече от 30 години и досега няма установени известни рискове за Вас или Вашия плод. Звуковите вълни могат да генерират топлина, тъй като причиняват слаби вибрации. Тази топлина е минимална и изчезва бързо. Тя може да се натрупа, ако сканирането се извършва за прекалено дълъг период от време в една и съща област. Това се има предвид от специалиста, който извършва ултразвуковото сканиране. Съществуват международни правила за безопасност, които всички компании, произвеждащи ултразвукова апаратура, трябва да спазват.

Защо ми е необходимо ултразвуковото изследване по време на бременност?

Ултразвуковите прегледи представляват много важна част от пренаталните грижи в хода на бременността. В миналото лекарите и акушерките са разчитали само на външни или вътрешни физикални прегледи. Въпреки че това все още продължава да бъде важно, ултразвуковото сканиране предоставя значително повече клинична информация. Това представлява единствения начин да се „види“ бебето. Понякога физикалният преглед може да подскаже проблем (например: коремът се усеща твърде малък или твърде голям за гестационната седмица). Ултразвукът предоставя повече информация за темпа на растеж на бебето и количеството на околоплодната течност. Сканиранията могат да се извършват в различни периоди от бременността с различна цел. Броят на ехографските прегледи ще варира в зависимост от това къде се извършва сканирането и дали има съмнения за някакъв проблем.

Чрез тези рутинни ехографски прегледи може да се получи информация по следните клинични въпроси:

Ултразвуково изследване в ранна бременност (до 10 гестационна седмица):

- Бременността в матката ли е?
- Колко бебета има?
- Ако са близнаци, какви са близнаците?

Ултразвук по време на бременност

Информационни листовки за пациента – какво е добре да знам, какво да попитам.

- Живо ли е бебето (има ли сърдечен ритъм)?
- Кога е терминът? (сканиране за определяне на вероятната дата на раждане)

Ултразвуково изследване между 11-13⁺⁶ гестационна седмица:

- Ранното развитие на бебето – изглежда ли нормално?
- Колко бебета има?
- Ако са близнаци, какви са близнаците?
- Има ли видими аномалии?
- Има ли излишна течност зад врата? (скрининг чрез измерване на нухалната транслюценция)
- Кога е терминът? (сканиране за определяне на вероятната дата на раждане)

По време на това сканиране може да ви бъде предложена възможност за оценка на риска от хромозомни аномалии на плода (синдром на Даун и др.), както и оценка на риска за преекламписия и фетална растежна ретардация. Попитайте Вашия лекар или акушерка за повече информация относно възможностите.

Ултразвуково изследване около 20-а гестационна седмица (2-ри триместър/анатомия):

- Кога е терминът? (по-малко надеждно сравнено с това, ако е направено в първи триместър)
- Колко бебета има?
- Бебето расте ли добре? (сканиране за определяне на растежа)
- Има ли съмнения за някакви проблеми с бебето? (оценка на феталната анатомия)
- Къде се намира плацентата в матката?
- Има ли нормално количество околоплодна течност?

Ултразвуково изследване за оценка на феталния растеж (в трети триместър/последните 3 месеца от бременността):

- Бебето расте ли добре?
- Има ли нормално количество околоплодна течност?
- Каква е позицията на бебето?
- Има ли съмнения за проблеми, които не са могли да бъдат забелязани по-рано?

Ултразвук по време на бременност

Информационни листовки за пациента – какво е добре да знам, какво да попитам.

Доплерово изследване (изследване на кръвотока)

Ултразвуковият апарат може да изследва кръвотока от майката към плацентата, както и в определени кръвоносни съдове на бебето. Цветният Доплер може да се използва за идентифициране на съдовете, които се показват в червен или син цвят, в зависимост от посоката на кръвотока. В хода на изследването се произвежда специален звук, който съвпада със сърдечния ритъм на майката или на плода. Това изследване добавя много важна информация за състоянието на плода и за това колко добре функционира плацентата.

Специални и допълнителни ултразвукови изследвания по време на бременността

Измерване на дължината на шийката на матката

Това ехографско изследване се извършва с помощта на специална вагинална сонда, поставена във влагалището (трансвагинално) с цел измерване на дължината на шийката на матката. При скъсена дължина на маточната шийка лекарят ще обсъди с Вас дали има повишен риск от преждевременно раждане и възможни мерки за предотвратяването му.

Сканиране за структурни аномалии и изследване на сърцето на плода

При наличие на някаква подозрителна находка по време на сканирането специалистът, който извършва прегледа, може да ви насочи към негов по-опитен колега. Понякога, ако проблемната област е специфична (като сърцето), може да се обърнете към друг вид специалист, като например педиатър кардиолог за извършване на фетална ехокардиография. Може да Ви се предложат и допълнителни изследвания. Възможно е да се наложи да изчакате за резултатите от тези изследвания, като ще Ви бъде казано кога да ги очаквате и как ще бъдете информирани. Може да се почувствате разтревожена през това време и Вашият лекар/акушерка ще да ви препоръчат някого, с когото да говорите, ако желаете.

3D ехография

Много от съвременните ултразвукови апарати в момента имат възможност да генерират 3D изображения. В някои случаи тези снимки могат да бъдат полезни за добавяне на допълнителни подробности, когато има съмнение за наличие на аномалии. Специалистът, извършващ сканирането, ще прецени дали е необходимо 3D сканиране.

Трябва ли да извърша ултразвуково изследване по време на бременност?

Извършването на ултразвуково изследване по време на бременност се осъществява единствено по „Ваш избор“. Ултразвукът, обаче, е единствената техника, която позволява да се погледне плода „отвътре“ в корема на майката.

Ултразвук по време на бременност

Информационни листовки за пациента – какво е добре да знам, какво да попитам.

Информацията е изключително важна за нормалното протичане на бременността и повечето лекари и акушерки оценяват ключовата роля на ехографските прегледи в съвременните пренатални грижи. Много важно е целта всеки един ехографски преглед да бъде обясняване, за да не се сблъскате с получаването на нежелана информация. Ултразвуковото изследване има субективен характер, то само по себе си не е перфектно и може в хода му да пропуснат определени проблеми или те да бъдат класифицирани неправилно. Може да се наложи извършването на допълнителни тестове или повторно сканиране, за потвърждаване на резултатите. В някои случаите ултразвуковото сканиране предполага наличието на един проблем, при което след раждането на бебето се открива друг.

Получените изображения и информация от ехографското сканиране обикновено се разглеждат и интерпретират в хода на прегледа и веднага след него под формата на консултация (разговор) с пациента. В някои клиники това може да стане и на по-късен етап. Това зависи от начина на организация за извършване на ултразвуково сканиране на местно ниво и може да се различава при различните лекари и клиники.

Сканиране за забавление

Първите срещи с бебето Ви са свързани с много положителни преживявания. Медицинският преглед, обаче, се извършва с за цел да се провери и изключи наличието на проблеми, а не самоцелно правене на снимки. Тъй като сканирането може да бъде забавно, по света съществуват клиники (напр. в търговски центрове), които предлагат сканиране с подобна цел. Трябва да сте наясно, че понякога в хода на такова сканиране „за забавление“ може да се установят неочаквани проблеми с бебето и бременността. В допълнение, „сканирането за забавление“ може да не разглежда плода в толкова подробни детайли, колкото това се извършва в хода на един медицински преглед, при което да се пропусне определена важна информация.

Последна редакция септември 2019 г.